

Világgazdasági körkép – borús kilátások

(az Economist 2025 ápr. 26-i száma alapján – KK)

Ricardo óta tudjuk, hogy ha minden ország azt termeli, amihez a legjobbak az adottságai, amiben pedig mások jobbak, azt importálja, akkor mindenki jól jár: a külkereskedelem kölcsönösen előnyös. Ezeket az előnyöket veszélyeztetik most Donald Trump játszadozásai a vámtarifákkal; az egyes országok, a gazdasági szereplők elbizonytalanodtak.¹ Az IMF 3,3 százalékról 2,8 százalékra módosította a világ GDP-jének várható idei növekedésére vonatkozó előrejelzését. Emögött az áll, hogy a nagy országok gazdasági növekedése mind kisebb lesz a korábban vártnál. Amerikáé 1,8, az euró-övezeté 0,8 százalék, Németországban nem lesz gazdasági növekedés. Kínában viszont az még mindig 4 százalékos.

Az ökológiai közgazdaságtan szemszögéből nézve a helyzetet az alacsonyabb növekedés kifejezetten jó, mert kedvez a természeti környezetnek. Csak az a növekedés kívánatos, amely nem jár a természeti környezet nagyobb terhelésével.

A dollár árfolyama – a fontosabb valutákból álló kosárhoz képest – három éve nem látott alacsony szinten van, 9 százalékkal csökkent, az aranyé emelkedett. Az S&P 500 tőzsdeindex 13 százalékkal esett. Az állampapírok hozama változékony. Ez elriasztja a befektetőket Amerikától. A Fed szeptember óta csak 1 százalékponttal csökkentette a kamatlábat (4,25 – 4,5 százalékra). Trump emiatt szélnek akarta eresztetni Jerome Powell-t, de aztán meggondolta magát.

Az idei első negyedévben – az előző év hasonló időszakához képest – a Tesla bevételei 9 százalékkal csökkentek, nettó profitja pedig 71 százalékkal; az elektromos autók eladása is visszaesett. (Ezt kapcsolatba hozzák Elon Musk kormányzati szerepvállalásával.)

Folytatódik az elektromos autókat működtető akkumulátorgyártók versenye. A kínai CATL, a világ legnagyobb akku-cége 5 perc alatt képes feltölteni egy akkumulátort, mellyel 520 km út tehető meg. A szintén kínai BYD (a Tesla legnagyobb versenytársa) autóit 5 perc alatt 470 km útra töltik fel.

Az Európai Unió az Apple-t 500, a Metá-t 200 millió eurós bírsággal büntette meg, amiért nem tartották be az EU digitális piaci versenyszabályait.

Bp, 2025. május

Kiss Károly

¹ Mint korábban kifejtettük, Trump vámtarifa-emeléseit azért tartjuk értelmetlennek, mert azok a '80-as, majd a '90-es években a hazai (amerikai) feldolgozóipari termékeket kínai és dél-kelet ázsiai importtal helyettesítő helyzetet most meg akarják változtatni – vissza akarják hozni a feldolgozóipart Amerikába. De a feldolgozóipar helyébe a magasabb műszaki színvonalat képviselő, főleg információtechnológiai ágazatok, profilok léptek, és majdnem teljes a foglalkoztatás....